

**UCHWAŁA NR IV/21/2024
RADY POWIATU GŁOGOWSKIEGO**

z dnia 20 czerwca 2024 r.

zmieniająca uchwałę Nr XXXIV/223/2022 Rady Powiatu Głogowskiego z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 - 2026

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz.U. z 2024 r., poz. 107) w związku z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 424) Rada Powiatu Głogowskiego uchwała, co następuje:

§ 1. Wprowadza się następujące zmiany do Uchwały Rady Powiatu Głogowskiego Nr XXXIV/223/2022 z dnia 21 marca 2022r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 - 2026:

- 1) zmienia się tytuł uchwały, który otrzymuje nowe brzmienie: „W sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026”.
- 2) Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026, stanowiący załącznik do zmienianej uchwały, otrzymuje brzmienie jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Głogowskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu
Głogowskiego

Bartosz Ławrowski

UZASADNIENIE

Zgodnie ze zmianami w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych powiatu należy tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej. W związku z powyższym należało dostosować zapisy w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 - 2026 do obecnych uregulowań prawnych. Wprowadzane zmiany dotyczące obszaru Programu dostosują nazewnictwo, wprowadzą nowe definicje przemocy domowej oraz osoby stosującej przemoc, rozszerzą krąg osób objętych ochroną na niezamieszkujących razem, byłych partnerów oraz dzieci będące świadkami przemocy domowej. Zmianie ulegną również podstawy prawne.

Niniejszy projekt uchwały w sprawie zmian do Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 - 2026 jest wynikiem zmian przepisów prawnych i konieczności dostosowania Programu do obecnych wymogów.

W związku z powyższym uzasadnione jest przyjęcie niniejszej uchwały.



**POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2022 - 2026**

PROJEKT

**OPRACOWANY PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
W GŁOGOWIE**



„Razem przeciw przemocy”

Maj 2024

*Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026*

Spis treści

Wprowadzenie.....	4
1. Przemoc domowa	5
1.1. Ustalenia definicyjne i charakterystyka problemu przemocy domowej	5
1.2. Rodzaje, formy i skutki przemocy.	7
2. Perspektywa prawna zjawiska przemocy domowej	8
2.1. Akty prawne: krajowe i wojewódzkie.....	8
2.2. Zadania ustawowe w przeciwdziałaniu przemocy domowej	11
2.3. Procedura „Niebieskie Karty”	12
3. Zadania podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.....	13
3.1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie	13
3.2. Ośrodki Pomocy Społecznej	15
3.3. Policja.....	16
3.4. Prokuratura	17
3.5. Sądy. Zadania i kompetencje sądów w zakresie przemocy domowej.....	18
3.6. Służba zdrowia	19
3.7. Oświata.....	20
3.8. Organizacje pozarządowe działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	20
4. Sytuacja dotycząca zjawiska przemocy na terenie Powiatu Głogowskiego	21
4.1. Diagnoza zjawiska przemocy na terenie Powiatu Głogowskiego.....	21
4.2. Analiza wyników badań	22
5. Analiza SWOT	39
ROZDZIAŁ I.....	42
1. Uzasadnienie	42
I.2. Cele Programu: cel strategiczny i cele szczegółowe.....	43
I.3. Założenia Programu	43
I.4. Zadania Programu	44
I.5. Beneficjenci Programu	45
I.6. Realizatorzy Programu:.....	45
I.7. Przewidywane efekty Programu.....	47

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

ROZDZIAŁ II. 1. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ NA LATA 2022 - 2026	47
II.2. Źródła finansowania Programu.	53
II.3. Sposób realizacji i monitorowania Programu	54
II.4. Zakończenie	54
II.5. Konsultacje społeczne	54
II.6. Wykaz źródeł.....	55
II.7. Spis wykresów i tabel.....	56

Wprowadzenie

Konstytucja RP wskazuje, że kobieta i mężczyzna mają równe prawa w życiu rodzinnym. Szczególną ochroną Rzeczpospolita Polska obejmuje prawa dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Państwo ma dbać o dobro rodziny poprzez uwzględnienie go w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej, m.in. występującej przemocy.

Realizując zapisy Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie opracowało nowy Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026. Program zgodny jest ze Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 - 2025.

W ramach tworzenia warunków do skuteczniejszego przeciwdziałania przemocy domowej, zapewnienia wsparcia specjalistycznego rodzinom zagrożonym przemocą i będącym w sytuacji przemocy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie od czerwca 2017 roku prowadzi Ośrodek Interwencji Kryzysowej obejmujący: poradnictwo rodzinne, psychologiczne, socjalne, prawne, udzielające w uzasadnionych sytuacjach schronienia do trzech miesięcy. W ramach Ośrodka realizowane są programy dla osób stosujących przemoc domową: korekcyjno - edukacyjny i psychologiczno - terapeutyczny.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026 ma służyć wytyczeniu podstawowych kierunków działań zmierzających do poprawy sytuacji rodzin doznających przemocy, a także ochrony osób i rodzin zagrożonych przemocą. Aktualny dokument odzwierciedli stan obecny i odpowie na bieżące potrzeby Powiatu Głogowskiego w zakresie zjawiska przemocy.

Uwzględnione w dokumencie założenia zostały wypracowane w oparciu o analizę danych oraz dotychczasowe doświadczenia przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy. Podmioty te stanowią istotną rolę w realizacji wskazanych kierunków działań wynikających z Programu. Niniejszy program skierowany jest do ogółu społeczeństwa, w szczególności do osób zagrożonych przemocą domową, osób stosujących przemoc domową oraz przedstawicieli służb społecznych.

Program jest kontynuacją kierunków działań wyznaczonych w latach poprzednich, uwzględniającym aktualne przepisy prawne oraz lokalne uwarunkowania i potrzeby. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2026 jest programem spójnym z celami następujących dokumentów strategicznych: **Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 - 2025, Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 oraz Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2030 dla Województwa Dolnośląskiego.**

1. Przemoc domowa.

1.1. Ustalenia definicyjne i charakterystyka problemu przemocy domowej.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej definiuje przemoc domową jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Osobę doznającą przemocy domowej definiuje się jako:

- a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego
- i) wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec wskazanych powyżej osób. Zgodnie z zapisami ustawy osoba stosująca przemoc domową, to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób wskazanych powyżej. Osoba, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej - to świadek przemocy domowej.

Osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego,
- interwencji kryzysowej i wsparcia,
- ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej,
- zapewnienie osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie,
- zapewnienie osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Osobie doznającej przemocy domowej udziela się informacji o dostępnych formach wsparcia wymienionych powyżej.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

Zgodnie z zapisami ustawy wobec osób stosujących przemoc domową stosuje się, przewidziane przepisami prawa, środki mające na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami doznającymi przemocy domowej oraz programy korekcyjno - edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową, a także programy psychologiczno - terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową. Programy te mają na celu powstrzymanie osoby stosującej przemoc przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy.

1.2. Rodzaje, formy i skutki przemocy.

Rodzaje przemocy	Formy przemocy	Skutki przemocy
Przemoc fizyczna	szarpanie, kopanie popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nie udzielenie niezbędnej pomocy, itp.	bezpośrednie: uszkodzenia ciała - urazy, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, siniaki, poparzenia; następujące skutki: choroby w wyniku powikłań i stresu, życie w chronicznym stresie, poczuciu zagrożenia, strachu, lęku, napady paniki, bezsenność, zaburzenia psychosomatyczne, itp.
Przemoc psychiczna	wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.	zniszczenie poczucia mocy sprawczej ofiary, jej poczucia własnej wartości i godności, uniemożliwienie podjęcia jakichkolwiek działań niezgodnych z zasadą posłuszeństwa, odizolowanie od zewnętrznych źródeł wsparcia, całkowite uzależnienie ofiary od prześladowcy, stały strach i utrata nadziei, choroby psychosomatyczne, ciągły stres, zaburzenia snu, itp.
Przemoc seksualna	gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych,	obrażenia fizyczne, ból i cierpienie, obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

	zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytyka zachowań seksualnych, itp.	atrakcyjności i godności, zaburzenia seksualne, oziębłość, zamknięcie się, uogólniona niechęć i obawa do przedstawicieli płci sprawcy przemocy, itp.
Przemoc ekonomiczna	okradanie, zabieranie pieniędzy, nie łożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie	całkowita zależność finansowa, niezaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, bieda, znalezienie się bez środków do życia, brak poczucia bezpieczeństwa

2. Perspektywa prawna zjawiska przemocy domowej

2.1. Akty prawne: krajowe i wojewódzkie

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej dnia 29 lipca 2005 roku. Ustawa wskazuje rozwiązania, które mają zapewnić lepszą ochronę prawną osobom doznającym przemocy domowej. Zgromadzone w jednej ustawie przepisy znajdujące się dotychczas w różnych aktach prawnych mają usprawnić system pomocy osobom doznającym przemocy domowej. Ustawa zobowiązuje również gminy i powiaty do tworzenia własnych programów przeciwdziałania przemocy domowej, prowadzenia poradnictwa, interwencji kryzysowej, prowadzenia ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy oraz do opracowania i prowadzenia programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.

3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

4. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030. Zadaniem Programu jest wprowadzenie w życie szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy domowej, jaki przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej, także w podejmowaniu odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc.

5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny stanowi:

- art. 207 k.k. uznaje przemoc domową za przestępstwo „za zanęcanie się psychiczne czy fizyczne nad osobą najbliższą lub pozostającą w zależności od sprawcy przewidywana jest kara”. Znęcanie się musi mieć charakter wielokrotny, powtarzalny, wyjątkowo może to być również działanie jednorazowe, lecz intensywne i rozciągnięte w czasie. Jeśli zachowanie jednorazowe nie posiada powyższych cech traktowane jest jako inne przestępstwo naruszenie nietykalności, uszczerbek na zdrowiu, groźba karalna. Zaniechanie określonego działania przez sprawcę także może rodzić dla niego odpowiedzialność karną,
- art. 207 k. k. § 1 k.k. - znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny,
- art. 207 § 2 k.k. - jeżeli czyn określony w § 1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa,
- art. 207 § 3 k.k. - jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie,
- inne przepisy prawne k. k. wykorzystywane w przeciwdziałaniu przemocy domowej:
 - art. 191 k.k. zmuszanie do określonych zachowań,
 - art. 209 k.k. uporczywe uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego,
 - art. 217 k.k. naruszenie nietykalności cielesnej porzucenie małoletniego lub osoby nieporadnej,
 - art. 210 k.k. pozostawianie osoby, względem której jest się zobowiązanym do opieki w sytuacjach zagrażających jej życiu lub zdrowiu,
 - art.160 k.k. dopuszczenie się czynu lubieżnego wobec osoby poniżej 15 roku życia,
 - art. 211 k. k uprowadzenie lub zatrzymanie małoletniego wbrew woli osoby powołanej do opieki,
 - art. 190 k.k. groźby popełnienia przestępstwa na szkodę najbliższych,
 - art. 199 k. k. nadużycie zależności,

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

- art. 156 i 157 k.k. uszkodzenie ciała.
6. Ustawa z 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy określa uprawnienia osób pokrzywdzonych, reguluje obowiązek rodziców do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka (art. 133 kro).
 7. Ustawa z 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.
 8. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
 9. Ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji.
 10. Ustawa z 7 września 1991 o systemie oświaty.
 11. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
 12. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
 13. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy.
 14. Wytyczne Prokuratora Generalnego dotyczące zasad postępowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
 15. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej.
 16. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
 17. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2030.
 19. Ustawa „antyprzemocowa”. W dniu 30 listopada 2020 r. weszła w życie Ustawa z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, potocznie zwana „ustawą antyprzemocową”. Ustawę antyprzemocową tworzą następujące akty prawne: Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, Kodeks postępowania cywilnego: art. 131 § 1¹, dział I a: art. 560² - art. 560¹², art. 755²- art.755⁴, Kodeks wykroczeń: art. 66, Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji: art. 15a, art. 15aa - art.15ak, art. 19 ust. 1 pkt 5, art. 53 ust. 3 pkt 2 i 3, art. 55 ust. 3 pkt. 1 i 2, Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych: art. 18, art. 18 a - art. 18 k, art. 30 d, art. 31 w ust. 1 pkt 8.

2.2. Zadania ustawowe w przeciwdziałaniu przemocy domowej

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa:

- 1) zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 2) zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą domową,
- 3) zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc domową.

Skuteczne działania na rzecz przeciwdziałania przemocy mają charakter interdyscyplinarny, a zatem za realizację tych działań odpowiada wiele resortów i urzędów - każdy w zakresie swoich właściwości.

Zadania administracji rządowej realizowane przez powiat:

- 1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- 2) opracowywanie i realizacja programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- 3) opracowywanie i realizacja programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
- 4) wydawanie zaświadczeń o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach dla osób stosujących przemoc.

Zadania własne powiatu:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia,
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Zadania gminy: podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym, w skład którego wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, mogą wchodzić także kuratorzy sądowi i prokuratorzy oraz przedstawiciele podmiotów innych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz ochrony osób doznających przemocy domowej, m. in. poprzez:

1. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzania ich wykonanie właściwym podmiotom, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

2.3. Procedura „Niebieskie Karty”

Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Uruchomienie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta ” przez przedstawiciela jednej z wyżej wymienionych służb. Wszczęcie procedury winno występować nawet w sytuacjach, w których jedynie zaistniało podejrzenie stosowania przemocy, nawet nie poparte dowodami. Dopiero w toku prowadzenia procedury wymaga się, aby przypuszczenie stosowania przemocy zostało uzasadnione (uprawdopodobnione). Wszczęcie procedury nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową, ani osoby stosującej przemoc.

3. Zadania podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

3.1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie

Zadania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej określa Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej art. 46.

- 1) poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód,
- 2) poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów,
- 3) poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii.

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej „Interwencja kryzysowa to zespół interdyscyplinarnych działań, podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu”. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej”. A także: „W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb - poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych - schronienia do 3 miesięcy”.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej dnia 29 lipca 2005 roku w art. 3. 1 stanowi, że osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego,
- interwencji kryzysowej i wsparcia,
- ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej,

- zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie,
- zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

W celu zapewnienia kompleksowej pomocy osobom i rodzinom w sytuacji kryzysu, będącego skutkiem przemocy domowej, w czerwcu 2017 roku w ramach struktury **Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie** został powołany Ośrodek Interwencji Kryzysowej, którego zadaniem jest udzielenie natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb również poradnictwa socjalnego, prawnego, w sytuacjach uzasadnionych-schronienia do 3 miesięcy, prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, prowadzenie psychoterapii indywidualnej, bądź rodzinnej, prowadzenie interwencji kryzysowych telefonicznych.

- 1) inicjowanie i podejmowanie interwencji oraz koordynacja działań związanych z podjętą interwencją,
- 2) organizowanie systemu wsparcia i samopomocy społecznej dla osób i rodzin dotkniętych kryzysem,
- 3) współpraca z innymi podmiotami oraz organizacjami uczestniczącymi bezpośrednio w pomocy osobom dotkniętym kryzysem,
- 4) realizacja programów: korekcyjno - edukacyjnego i psychologiczno - terapeutycznego skierowanych do osób stosujących przemoc,
- 5) realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej oraz Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- 6) reprezentowanie interesów klientów w instytucjach działających na rzecz rodziny.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie realizuje zadanie własne powiatu obejmujące:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej.

3.2. Ośrodki Pomocy Społecznej

Ośrodki pomocy społecznej znajdują się na terenie każdej gminy. Mają za zadanie wspierać ludzi, którzy z różnych przyczyn znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej i pomagać w przezwyciężaniu tych trudności. Odgrywają ważną rolę w systemie przeciwdziałania przemocy domowej. W sytuacji przemocy domowej pracownicy pomocy społecznej mogą być pomocni poprzez:

1. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”. Każdy przedstawiciel jednostki pomocy społecznej, kiedy dowie się o występowaniu przemocy domowej, powinien wszcząć procedurę poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta”. Najczęściej „Niebieska Karta” jest wypełniana przez właściwego pracownika socjalnego opiekującego się rejonem, w którym zamieszkuje rodzina.

2. Interweniowanie w środowisku w celu sprawdzenia i monitorowania sytuacji. W przypadku otrzymania informacji o podejrzeniu występowania przemocy domowej, krzywdzeniu (w tym zaniedbaniu) dzieci, pracownicy socjalni mają obowiązek i prawo sprawdzić sytuację bezpośrednio w miejscu zamieszkania konkretnej rodziny. Ponadto pracownicy socjalni m.in. diagnozują sytuację rodziny, udzielają informacji o przysługujących prawach i formach pomocy zapewniają bezpieczeństwo poprzez np. znalezienie schronienia, czy skierowanie do ośrodka interwencji kryzysowej, udzielają wzmocnienia i wsparcia emocjonalnego w procesie wychodzenia z przemocy.

3. Odebranie dziecka z rodziny, gdy w związku z przemocą jego zdrowie lub życie jest zagrożone. Jeśli pracownik socjalny podczas wykonywania zadań służbowych spotka się z sytuacją bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia dziecka w związku z przemocą domową, w porozumieniu z funkcjonariuszem policji oraz przedstawicielem ochrony zdrowia może podjąć decyzję, by zadbać o bezpieczeństwo dziecka poprzez zabranie go z rodziny. W trosce o dobro dziecka powinno się wówczas umieścić je w innej najbliższej nie zamieszkującej wspólnie osoby. Jeśli nie jest to możliwe - w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo - wychowawczej. O podjętych działaniach na rzecz dziecka informuje się niezwłocznie sąd rodzinny, który w ciągu 24 godzin podejmuje decyzję o dalszych jego losach.

3.3. Policja

Do podstawowych zadań policji, wynikających z Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji należy w szczególności:

- 1) ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra,
- 2) inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi,
- 3) wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.

Działania chroniące osoby dotknięte przemocą domową podejmowane przez policję zgodnie z obowiązującym prawem i polegają m.in. na:

- 1) podejmowaniu interwencji,
- 2) na sporządzeniu dokładnego opisu zdarzenia (notatka urzędowa),
- 3) zatrzymaniu osób stosujących przemoc domową (w zależności od okoliczności),
- 4) wszczęciu postępowania przygotowawczego przeciwko osobie stosującej przemoc domową w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa,
- 5) wnioskowanie do prokuratury o zastosowanie środków zapobiegawczych,
- 6) wydaniu nakazu opuszczenia, przez osobę stosującą przemoc, wspólnie zajmowanego mieszkania, zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zbliżania się osoby pokrzywdzonej w wyniku przemocy domowej.

3.4. Prokuratura

Do zadań prokuratury należy m.in.:

- 1) przyjęcie zgłoszenia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- 2) prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych,
- 3) występowanie w roli oskarżyciela publicznego przed sądem,
- 4) zatrzymanie podejrzanego o popełnienie przestępstwa,
- 5) współpraca z innymi organami państwowymi, organizacjami społecznymi w zakresie zapobiegania przestępczości.

Osoby pokrzywdzone na skutek przemocy domowej, a także świadkowie, mogą złożyć w prokuraturze bądź na policji zawiadomienie o przestępstwie ściganym w trybie publiczno - skargowym lub wnioski o ściganie przestępstwa. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że popełniono przestępstwo prokuratura wspólnie z Policją ma obowiązek:

- 1) wszcząć postępowanie przygotowawcze w celu ustalenia czy został popełniony czyn zabroniony i czy stanowi on przestępstwo,
- 2) wyjaśnić okoliczności sprawy, ustalić osoby pokrzywdzone i rozmiary szkody,
- 3) zebrać, zabezpieczyć i w niezbędnym zakresie utrwalić dowody dla sądu,
- 4) wykryć i w razie potrzeby zatrzymać sprawcę, w uzasadnionym przypadku na wniosek Policji lub z urzędu może zastosować środek zapobiegawczy wobec osoby, której co najmniej wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej polegający na nakazaniu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że podejrzanym ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa groził. Środek ten stosuje się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące,
- 5) prokurator może wnioskować do sądu pierwszej instancji właściwego do rozpoznania sprawy o przedłużenie stosowania nakazu opuszczenia lokalu na dalsze okresy nie dłuższe niż 3 miesiące, w sytuacji gdy nie ustały powody zastosowania w/w nakazu w zależności od oceny zebranego materiału dowodowego postępowanie może zakończyć się skierowaniem aktu oskarżenia do sądu, umorzeniem dochodzenia lub kierowanym do sądu wnioskiem o warunkowe umorzenie postępowania karnego.

3.5. Sądy. Zadania i kompetencje sądów w zakresie przemocy w rodzinie.

Sądy cywilne:

Rozpoznawanie spraw dotyczących zobowiązania członka rodziny, który swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie, do opuszczenia mieszkania na żądanie osoby dotkniętej przemocą.

Sąd powinien rozpoznać sprawę w terminie jednego miesiąca od daty wpływu wniosku. Postanowienie jest wykonalne z chwilą ogłoszenia, może być jednak zmienione bądź uchylone w razie zmiany okoliczności.

Sądy rodzinne:

Orzekanie w sprawach dotyczących wykonywania władzy rodzicielskiej:

- 1) ograniczenie władzy rodzicielskiej, pozbawienie władzy rodzicielskiej lub zawieszenie władzy rodzicielskiej w przypadku, kiedy dobro dziecka jest zagrożone w wyniku zaniedbania, nadużycia władzy rodzicielskiej, w tym stosowania przemocy. Nakładanie na rodziców bądź opiekunów małoletnich dzieci obowiązków mających na celu zmianę postępowania i poprawę sytuacji rodziny oraz zakazów dotyczących osobistych kontaktów z małoletnimi dziećmi, przewidzianych w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym,
- 2) orzekanie środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do nieletnich sprawców stosujących przemoc domową,
- 3) wydawanie niezwłocznie (w ciągu 24 godzin) orzeczenia o umieszczeniu dziecka odebranego z rodziny, w sytuacji zagrożenia jego zdrowia lub życia, przez pracownika socjalnego, policjanta i przedstawiciela ochrony zdrowia, w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo - wychowawczej, bądź o powrocie dziecka do rodziny,
- 4) rozpatrywanie niezwłocznie (w ciągu 24 godzin) zażaleń rodziców lub opiekunów na odebranie dziecka w w/w okolicznościach, w razie jego bezzasadności lub nielegalności, zarządza natychmiastowe przekazanie dziecka rodzicom, a o zaistniałej sytuacji informuje przełożonych osób, które dokonały odebrania dziecka.

Sądy karne

Zadaniem Sądu karnego w zakresie przeciwdziałania przemocy jest orzekanie kar, środków karnych wobec osób stosujących przemoc domową, do których należą między innymi:

- 1) powstrzymanie się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających,
- 2) poddanie się leczeniu, w szczególności odwykowemu lub rehabilitacyjnemu, albo oddziaływaniom terapeutycznym,
- 3) uczestnictwo w programach korekcyjno - edukacyjnych,
- 4) powstrzymanie się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach,
- 5) powstrzymanie się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego lub innych osób, opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym,
- 6) innego stosownego postępowania w okresie próby, jeżeli może to zapobiec popełnieniu ponownie przestępstwa.

3.6. Służba zdrowia

Głównym zadaniem jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej kwalifikuje się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi z uwagi na fakt, że bardzo często towarzyszą mu wyraźne uszkodzenia zdrowia somatycznego, zawsze występują poważne uszkodzenia zdrowia psychicznego. W dziedzinie pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej, oprócz zadań podstawowych, takich jak np. udzielenie pomocy medycznej, istotne jest:

- 1) rozpoznanie sygnałów świadczących o występowaniu przemocy, szczególnie gdy osoby doznające przemocy bądź świadkowie próbują to ukryć,
- 2) umiejętność przeprowadzenia rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania,
- 3) wystawienie na prośbę poszkodowanych zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach,
- 4) poinformowanie osób doznających przemocy domowej o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji,

- 5) w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia podczas badania popełnienia przestępstwa, np. ślady ciężkiego uszkodzenia ciała, ślady podejrzanых oparzeń, wykorzystania seksualnego - powiadomienie organów ścigania.
- 6) udział w procedurze odebrania dziecka przez pracownika socjalnego w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową (lekarz, ratownik medyczny, pielęgniarka),
- 7) udział w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych,
- 8) realizacja procedury „Niebieskie Karty”.

W ramach procedury przedstawiciel ochrony zdrowia każdorazowo udziela pacjentowi, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą domową, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej.

3.7. Oświata

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka.

3.8. Organizacje pozarządowe i agendy działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej

Zgodnie z przyjętymi zadaniami statutowymi - ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach organizacje pozarządowe są to głównie stowarzyszenia, fundacje, kluby. Informacja o działalności lokalnych organizacji pozarządowych powinna być dostępna w każdej gminie (urząd gminy, ośrodek pomocy społecznej), w przychodni, poradni, szkole, komisariacie, itp. Należy ją również zamieścić w formularzu „Niebieska Karta - B” w tabeli dotyczącej funkcjonujących lokalnych placówek udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

W zakresie pomocy osobom doznającym przemocy organizacje pozarządowe organizują telefony zaufania, punkty informacyjno - konsultacyjne, ośrodki pomocy, schroniska, hostele, świetlice dla dzieci.

W ramach swojej działalności oferują, m.in.:

- 1) pomoc psychologiczną, w grupie i kontakcie indywidualnym,
- 2) pomoc prawną, w tym sporządzanie pozwów, wniosków,
- 3) pomoc socjalną,
- 4) grupy wsparcia, grupy samopomocowe,
- 5) pomoc socjoterapeutyczną dla dzieci,
- 6) udział w prowadzeniu wywiadów środowiskowych,
- 7) udział w pracach zespołów interdyscyplinarnych,
- 8) udział w interwencjach,
- 9) monitorowanie przypadków,
- 10) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych.

W kraju istnieje wiele specjalistycznych agend zajmujących się problemem przemocy domowej. Na pierwszym miejscu należy wymienić Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na zlecenie której Stowarzyszenie „Niebieska Linia” prowadzi Ogólnopolskie Pogotowie dla Osób Doznających Przemocy Domowej „Niebieska Linia”, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę w Warszawie

4. Sytuacja dotycząca zjawiska przemocy na terenie Powiatu Głogowskiego

4.1. Diagnoza zjawiska przemocy na terenie Powiatu Głogowskiego

Niniejsze opracowanie stanowi kontynuację Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2018 - 2020. Celem strategicznym Programu było zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Powiecie Głogowskim.

W celu oceny skali zjawiska przemocy domowej w Powiecie Głogowskim posłużono się danymi ankietowymi uzyskanymi od instytucji świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą, pracujących z osobami stosującymi przemoc, służb realizujących zadania z zakresu

przeciwdziałania przemocy. Przeprowadzono także badania sondażowe postaw mieszkańców wobec przemocy. Wyniki powyższych badań opracowano na podstawie 26 ankiet, które swoim zasięgiem obejmowały okres trzech lat od 2018 do 2020 roku. Wypełniły je instytucje z terenu Powiatu Głogowskiego: Ośrodki Pomocy Społecznej (6 podmiotów), Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowe Centrum Pieczy Zastępczej, Miejskie Centrum Wspierania Rodziny, Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (6 podmiotów), Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej (7 podmiotów), Centrum Poradnictwa Psychologiczno - Pedagogicznego i Doskonalenia Nauczycieli, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży „Szansa”, Komenda Powiatowa Policji, Prokuratura Rejonowa, Głogowski Szpital Powiatowy.

Badania sondażowe na temat postaw mieszkańców wobec zjawiska przemocy domowej przeprowadzono wśród 229 osób.

4.2. Analiza wyników badań

Wyniki z kwestionariuszy ankiet za lata 2018 - 2020 zsumowano i poddano analizie procentowej. W celach porównawczych dokonano zestawienia danych z poszczególnych lat. Analiza ankiet przeprowadzonych wśród instytucji i organizacji działających na terenie Powiatu Głogowskiego obejmowała dane następujących podmiotów:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęcławiu
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żukowicach
5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kotli
6. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jerzmanowej
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie
8. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Głogowie
9. Powiatowe Centrum Pieczy Zastępczej w Głogowie
10. Miejskie Centrum Wspierania Rodziny w Głogowie
11. Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży „Szansa” w Głogowie
12. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Jerzmanowej

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

13. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogowie
14. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Głogowie
15. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Pęcławiu
16. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Żukowicach
17. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Głogowie
18. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pęcławiu
19. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jerzmanowej
20. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żukowicach
21. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kotli
22. Komisja Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych przy Wójcie Gminy Głogów
23. Powiatowe Centrum Poradnictwa Psychologiczno - Pedagogicznego i Doskonalenia Nauczycieli w Głogowie
24. Komenda Powiatowa Policji w Głogowie
25. Prokuratura Rejonowa w Głogowie
26. Głogowski Szpital Powiatowy sp. z o. o. w Głogowie

Ośrodki Pomocy Społecznej

Tabela nr 1. Liczba osób doznających przemocy, które zgłosiły się do instytucji pomocowych.

Liczba osób doznających przemocy, które zgłosiły się do instytucji pomocowych				
	Rok			Razem
	2018	2019	2020	
Kobiety	384	310	420	1114
Mężczyźni	40	40	85	165
Dzieci	97	262	108	467
W tym osoby starsze i niepełnosprawne	66	75	128	269
Razem	587	687	741	2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiet za lata 2018 - 2020

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

Analiza wyników badań wskazuje na wzrost liczby osób doznających przemocy w kolejnych latach. Stosunek procentowy liczony łącznie w trzech badanych latach wynosi w 2018 roku 24%, w 2019 roku 34%, w 2020 roku 37%.

Najliczniejszą grupę osób, której udzielono pomocy stanowiły kobiety. Następnie były to dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne, a na końcu mężczyźni. Stosunek procentowy liczby osób doznających przemocy liczony łącznie w trzech badanych latach wynosi:

- przemoc wobec kobiet 56%
- przemoc wobec dzieci 23%
- przemoc wobec osób starszych niepełnosprawnych 13%
- przemoc wobec mężczyzn 8%

Tabela nr 2. Liczba osób doznających przemocy, które zgłosiły się do instytucji pomocowych ogółem.

Liczba osób doznających przemocy, które zgłosiły się do instytucji pomocowych		
Rok		
2018	2019	2020
827	956	877

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiet za lata 2018 - 2020

W tabeli tej uwzględniono dane uzyskane z Miejskiego Centrum Wspierania Rodziny w Głogowie, które w ankiecie podało dane liczbowe z kolejnych lat, bez podziału na płeć oraz status osób, które zgłosiły się po pomoc. Zsumowano powyższe wyniki z otrzymanymi w Tabeli nr 1.

Analiza wyników badań wskazuje na wzrost ilości osób doznających przemocy w kolejnych latach. Wynika z niej, że największy przyrost osób, które zgłosiły się po pomoc miał miejsce w 2019 roku. Stosunek procentowy liczony łącznie w trzech badanych latach wynosi w 2018 roku 31%, w 2019 roku 36%, w 2020 roku 33%.

Tabela nr 3. Formy przemocy.

Formy przemocy	Rok			Razem
	2018	2019	2020	
Psychiczna	368	615	1109	2092
Fizyczna	143	252	358	753

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

Ekonomiczna	37	64	114	215
Seksualna	12	21	19	52
Razem	560	952	1600	3112

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiet za lata 2018 - 2020

Analiza wyników badań wskazuje na postępujący wzrost przemocy w kolejnych latach. Stosunek procentowy poszczególnych form przemocy liczony łącznie w trzech badanych latach wynosi w 2018 roku 18%, w 2019 roku 31%, w 2020 roku 51%.

Stosunek procentowy poszczególnych form przemocy przedstawia się następująco:

- przemoc psychiczna 67%
- przemoc fizyczna 24%
- przemoc ekonomiczna 7%
- przemoc seksualna 2%

Tabela nr 4. Liczba osób poszkodowanych w wyniku przemocy domowej korzystających ze wsparcia.

Formy wsparcia	Rok			Razem
	2018	2019	2020	
Psychologiczne	397	1372	1189	2958
Prawne	211	203	210	624
Socjalne	149	398	457	995
Razem	757	1973	1856	4577

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiet za lata 2018 - 2020

Analiza wyników badań wskazuje na wzrost liczby udzielanych porad w kolejnych latach w porównaniu do roku 2018. Stosunek procentowy liczby udzielonych porad liczony łącznie w trzech badanych latach wynosi w 2018 roku 16%, w 2019 roku 43%, w 2020 roku 41%. Osobom zgłaszającym się po pomoc udzielono wsparcia psychologicznego, prawnego i socjalnego. Stosunek procentowy poszczególnych form wsparcia liczony łącznie w trzech badanych latach wynosi: psychologiczne 65%, socjalne 22%, prawne 13%.

Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży „Szansa” wykazało w swojej ankiecie porady lekarza psychiatry, w 2018 roku było ich 37, w 2019 roku 280, w 2020 roku 189.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

Miejskie Centrum Wspierania Rodziny w Głogowie udziela konsultacji psychologicznych i prawnych. Nie prowadzi statystyki ilości tych porad.

Powiatowe Centrum Poradnictwa Psychologiczno - Pedagogicznego i Doskonalenia Nauczycieli w Głogowie w ramach przeciwdziałania przemocy udziela porad, prowadzi terapie indywidualne, informuje o instytucjach pomocowych, współpracuje z placówkami oświatowymi. Nie prowadzi statystyki ilości tych porad.

Tabela nr 5. Liczba osób stosujących przemoc domową.

Liczba osób stosujących przemoc				
	Rok			Razem
	2018	2019	2020	
Mężczyźni	202	227	360	789
Kobiety	30	31	51	112
Dzieci	0	1	3	4
Razem	232	259	414	905

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiet za lata 2018 - 2020

Analiza wyników badań wskazuje zwiększanie się liczby osób stosujących przemoc w kolejnych latach. Szczególnie widoczne jest to w przypadku roku 2020, w którym to nastąpił największy wzrost w porównaniu do lat ubiegłych. Stosunek procentowy liczby osób stosujących przemoc liczony łącznie w trzech badanych latach wynosi w 2018 roku 26%, w 2019 roku 28%, w 2020 roku 46%. Największą grupę osób stosujących przemoc stanowią mężczyźni. Liczą oni 87% wszystkich osób stosujących przemoc, kobiety 12%, dzieci niespełna 1%.

Tabela nr 6. Liczba osób stosujących przemoc domową.

Liczba osób stosujących przemoc domową	
Rok	
2019	2020
263	432

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiet za lata 2018 – 2020

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

W powyższej tabeli uwzględniono dane uzyskane z Miejskiego Centrum Wspierania Rodziny w Głogowie, które w ankiecie podało dane liczbowe za lata 2019 i 2020 (brak 2018 roku), bez podziału na płeć oraz status osób stosujących przemoc. Zsumowano wyniki z otrzymanymi w tabeli nr 5. Analiza wyników badań wskazuje na znaczny wzrost liczby osób stosujących przemoc domową z 38% w 2019 roku do 62% w 2020 roku.

Tabela nr 7. Liczba osób stosujących przemoc wobec których istniało podejrzenie, że były pod wpływem alkoholu, środków psychoaktywnych.

	Liczba osób stosujących przemoc, wobec których istniało podejrzenie, że były pod wpływem alkoholu, środków psychoaktywnych					
	2018		2019		2020	
	alkohol	środki psychoaktywne	alkohol	środki psychoaktywne	alkohol	środki psychoaktywne
Mężczyźni	141	22	122	29	255	51
Kobiety	13	2	8	2	19	0
Razem	154	24	130	31	274	51

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiet za lata 2018 - 2020

Stosunek procentowy liczby osób wobec których istniało podejrzenie, że były pod wpływem alkoholu liczony łącznie w trzech badanych latach wynosi w 2018 roku 28%, w 2019 roku 23%, w 2020 roku 49%. W zakresie podejrzenia zażycia środków psychoaktywnych wynosi w 2018 roku 23%, w 2019 roku 29%, w 2020 roku 48%.

Tabela nr 8. Liczba osób stosujących przemoc wobec których istniało podejrzenie, że były pod wpływem alkoholu, środków psychoaktywnych (liczone łącznie od 2018 do 2020 roku)

Liczba osób stosujących przemoc, wobec których istniało podejrzenie, że były pod wpływem alkoholu, środków psychoaktywnych (liczone łącznie od 2018 do 2020 roku)		
	alkohol	środki psychoaktywne
Mężczyźni	518	102
Kobiety	40	4
Razem	558	106

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiet za lata 2018 - 2020

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

Chcąc ukazać statystyczny udział osób, wobec których istniało podejrzenie, że były pod wpływem alkoholu, środków psychoaktywnych z uwzględnieniem płci, dodatkowo utworzono tabelę nr 8.

Analiza wyników badań wskazuje na zdecydowaną przewagę mężczyzn jako osoby stosujące przemoc, podejrzewanych o zażywanie alkoholu i środków psychoaktywnych. Stosunek procentowy liczony łącznie w trzech badanych latach wynosi: mężczyźni 93%, kobiety 7%.

Tabela nr 9. Liczba założonych „Niebieskich Kart”.

Liczba założonych „Niebieskich Kart”		
Rok		
2018	2019	2020
249	240	521

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiet za lata 2018 - 2020

Analiza wyników badań wskazuje znaczny wzrost liczby założonych „Niebieskich Kart” w roku 2020 w porównaniu do lat poprzednich. Stosunek procentowy ilości założonych „Niebieskich Kart” liczony łącznie w trzech badanych latach wynosi w 2018 roku 25%, w 2019 roku 24%, w 2020 roku 51%.

Zespoły Interdyscyplinarne

Tabela nr 10. Zespoły Interdyscyplinarne: przemoc domowa.

Przemoc domowa			
Rok	2018	2019	2020
Liczba założonych NK	237	249	503
Liczba prowadzonych spraw	287	311	431
Liczba zakończonych spraw	204	213	325
Liczba posiedzeń grup roboczych	819	857	1094
Liczba osób stosujących przemoc, skierowanych - program korekcyjno-edukacyjnego	18	42	57

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

Liczba skierowań do poradnictwa specjalistycznego	Udzielono wsparcia		
		Psychologicznego: 95	Psychologicznego: 78
	Prawnego: 49	Prawnego: 10	Prawnego: 74
	Socjalnego: 129	Socjalnego: 360	Socjalnego: 423
Liczba szkoleń dla członków ZI	2	1	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiet za lata 2018 - 2020

Analiza wyników badań wskazuje wzrost liczby założonych „Niebieskich Kart” w kolejnych latach. Stosunek procentowy ilości założonych „Niebieskich Kart” liczony łącznie w trzech badanych latach wynosi w 2018 roku 24%, w 2019 roku 25%, w 2020 roku 51%. Liczby spraw prowadzonych, zakończonych oraz posiedzeń grup roboczych w kolejnych latach zwiększały się. Także ilość osób stosujących przemoc, skierowanych na zajęcia korekcyjno - edukacyjne wzrastała. Zespoły Interdyscyplinarne udzielały ponadto specjalistycznego poradnictwa. Stosunek procentowy poszczególnych form wsparcia liczony łącznie w trzech badanych latach wynosi: pomoc socjalna 66%, pomoc psychologiczna 25%, pomoc prawna 9%.

Tabela nr 11. „Niebieskie Karty”.

„Niebieskie Karty” założone przez:						
Rok	OPS	KPP	Szkoły	Służba zdrowia	GKRPA	Razem
2018	36	170	12	1	0	219
2019	28	171	13	3	0	215
2020	21	437	6	3	0	467
Razem	85	778	31	7	0	901

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiet za lata 2018 - 2020

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

Analiza wyników badań wskazuje wzrost liczby założonych „Niebieskich Kart” w kolejnych latach. Stosunek procentowy ilości założonych „Niebieskich Kart” liczony łącznie w trzech badanych latach wynosi w 2018 roku 25%, w 2019 roku 24%, w 2020 roku 52%. Zespoły Interdyscyplinarne w ankietach wykazały także inne podejmowane działania.

- Opracowanie informatora, ulotek i plakatów w 2019 roku (MOPS Głogów).
- Złożenie wniosków do Prokuratury Rejonowej: w 2018 roku 2, 2019 roku 6, 2020 roku 9 (GOPS Głogów).
- Przekazano informacje do Sądu Rejonowego w Głogowie III Wydział Rodzinny Opiekuńczy: w 2018 roku 6, 2019 roku 12, 2020 roku 18 (GOPS Głogów)
- Skierowanie na leczenie do GKRPA w 2018 roku 3, 2019 roku 9, 2020 roku 17 (GOPS Głogów).
- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach i możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym. Działanie informacyjne, profilaktyczne poprzez edukację społeczności lokalnej i rodzin zagrożonych przemocą. Współorganizacja Parafialnego Pikniku Rodzinnego (GOPS Pęcław).

Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Tabela nr 12. Przemoc domowa.

Rok	Liczba osób zgłoszonych do Komisji	Liczba osób wobec, których istniało podejrzenie, że stosują przemoc	Liczba założonych „Niebieskich Kart”	Liczba osób skierowanych do Programu korekcyjno-edukacyjnego	Liczba osób, z którymi przeprowadzono rozmowę o konsekwencjach stosowania przemocy
2018	211	36	0	128	29
2019	244	42	3	76	32
2020	212	66	3	65	53
Razem	667	144	6	269	114

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiet za lata 2018 - 2020

Analiza wyników badań wskazuje tendencje wzrostowe w kolejnych latach w następujących zakresach: liczba osób wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc oraz liczba osób, z którymi przeprowadzono rozmowę o konsekwencjach stosowania

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

przemocy. Założono po 3 „Niebieskie Karty” w latach 2019 i 2020. Ilość osób zgłoszonych do Komisji utrzymywała się na podobnym poziomie w latach 2018 i 2020, było to odpowiednio 211 i 212 osób. W roku 2020 były to już 244 osoby. Liczba osób skierowanych do Programu Korekcyjno - Edukacyjnego malała kolejnych latach. W 2018 roku było to 128 osób, w 2019 roku 76 osób, w 2020 roku 65 osób.

Warto zaznaczyć, że Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Głogowie wykazała w swoich statystykach dotyczących ilości osób skierowanych do udziału w Programie Korekcyjno - Edukacyjnym następujące dane: w 2018 roku 126 osób, w 2019 roku 71 osób, w 2020 roku 54 osoby. Stanowi to łącznie 96% wszystkich skierowań, pochodzących z danych ankietowych, udzielonych przez poszczególne Komisje.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Tabela nr 13. Schronienie w ramach interwencji kryzysowej.

Rok	Liczba osób korzystających ze schronienia			
2018	8	w tym	kobiet	4
			dzieci	4
2019	21	w tym	kobiet	8
			dzieci	13
2020	13	w tym	kobiet	5
			dzieci	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych za lata 2018 - 2020 Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Głogowie

Z pomocy w formie schronienia w mieszkaniu Ośrodka Interwencji Kryzysowej w latach od 2018 do 2020 skorzystały łącznie 42 osoby. Było to 17 kobiet i 25 małoletnich dzieci. Kobiety objęte interwencją kryzysową doświadczały różnych form przemocy najczęściej ze strony swoich mężów czy partnerów. Wobec osób stosujących przemoc prowadzone były postępowania w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Trudna sytuacja dzieci w tych rodzinach, brak zapewnienia im odpowiednich warunków do życia i rozwoju, powodowała często objęcie nadzorem kuratora sądowego nad sposobem sprawowania władzy rodzicielskiej. Kobiety te najczęściej pozostawały długotrwale bez pracy, korzystając ze świadczeń w zależności finansowej, mieszkaniowej od swoich mężów czy partnerów. Przy ograniczonej sieci wsparcia rodzinnego, trudnej sytuacji materialnej, nie miały gdzie zamieszkać ze swoimi dziećmi. W codziennym funkcjonowaniu często wymagały pomocy asystenta rodziny. Zdarzały się i takie kobiety, które w historii swojego życia były uzależnione

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

od alkoholu, substancji psychoaktywnych, deklarujące podczas przyjęcia do schronienia abstynencję.

Program Korekcyjno - Edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową, realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie

Tabela nr 14. Program Korekcyjno - Edukacyjny.

Rok	Liczba edycji programu	Liczba osób stosujących przemoc uczestniczących w zajęciach Programu Korekcyjno - Edukacyjnego		Liczba osób stosujących przemoc, które ukończyły Program	
		Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
2018	1	12	0	2	0
2019	1	19	2	1	1
2020	1	6	0	3	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych za lata 2018 - 2020 Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie

W okresie od 2018 do 2020 roku odbyły się trzy edycje Programu Korekcyjno - Edukacyjnego, po jednej w każdym roku. Liczba uczestników stosujących przemoc, którzy przystąpili do udziału w Programie w czasie trzech lat, liczona łącznie wyniosła 39 osób, z czego jedynie 7 osób go ukończyło. Stosunek procentowy wynosi w tym przypadku: 82% osób, które nie ukończyły do 18% osób, które ukończyły Program. W 95% uczestnikami Programu byli mężczyźni, w 5% kobiety.

Program Korekcyjno - Edukacyjny przeznaczony był dla osób stosujących przemoc domową. W części edukacyjnej skoncentrowany na przekazanie szeroko pojętej wiedzy na temat zjawiska przemocy, część korekcyjna ukierunkowana była na zdobycie umiejętności niestosowania przemocy, trening umiejętności społecznych i asertywności oraz naukę konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystania ze wsparcia społecznego. Podstawowym celem Programu było rozpoznanie oraz zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową. Osoby biorące udział w Programie w większości zostały skierowane przez Sąd, bądź inne instytucje w związku z toczącymi się postępowaniami.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

Tabela nr 15. Program Psychologiczno - Terapeutyczny.

Rok	Liczba edycji Programu	Liczba osób stosujących przemoc uczestniczących w zajęciach Programu Psychologiczno - Terapeutycznego		Liczba osób stosujących przemoc, które ukończyły Program	
		Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
2018	1	6	0	5	0
2019	1	4	2	2	2
2020	1	3	0	2	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie

W okresie od 2018 do 2020 roku odbyły się trzy edycje Programu Psychologiczno - Terapeutycznego, po jednej w każdym roku. Liczba osób stosujących przemoc, którzy przystąpili do udziału w Programie w czasie trzech lat, liczona łącznie wyniosła 15 osób, z czego 11 osób go ukończyło. Stosunek procentowy wynosi w tym przypadku 73% do 27%. W 87% uczestnikami Programu byli mężczyźni, w 13% kobiety.

Program Psychologiczno - Terapeutyczny skierowany był do osób stosujących przemoc domową, którzy ukończyli Program Korekcyjno - Edukacyjny. Stanowił kontynuację oddziaływań terapeutycznych w celu eliminowania zachowań przemocowych u uczestników.

Również Miejskie Centrum Wspierania Rodziny w Głogowie realizuje działania na rzecz osób stosujących przemoc domową. Prowadzi Program Korekcyjno - Edukacyjny metodą „Duluth”. W 2020 roku ukończyło go 8 uczestników.

Śłużby: Policja, Prokuratura Rejonowa i Sąd Rejonowy w Głogowie

Analiza wyników badań w tabeli nr 16 wskazuje wzrost wszystkich interwencji podejmowanych przez Policję. Stosunek procentowy liczony łącznie w trzech badanych latach wynosi w 2018 roku 31%, w 2019 roku 32%, w 2020 roku 37%. Najwięcej interwencji podejmowanych przez Policję związanych z przemocą domową było w 2019 roku. Stosunek procentowy liczony łącznie w trzech badanych latach wynosi w 2018 roku 32%, w 2019 roku 37%, w 2020 roku 31%. Analogicznie badania wskazują wzrost liczby założonych „Niebieskich Kart”. Stosunek procentowy liczony łącznie w trzech badanych latach wynosi w 2018 roku 22%, w 2019 roku 23%, w 2020 roku 55%. W roku 2020 zanotowano znaczny wzrost w porównaniu do lat ubiegłych.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

Analiza wyników badań wskazuje wzrost liczby osób poszkodowanych w wyniku przemocy domowej. Stosunek procentowy liczony łącznie w trzech badanych latach wynosi w 2018 roku 21%, w 2019 roku 23%, w 2020 roku 56%. W roku 2020 zanotowano znaczny wzrost osób poszkodowanych w wyniku przemocy domowej w porównaniu do lat ubiegłych. Grupę osób, która w największym stopniu doświadczyła przemocy stanowiły kobiety. Stosunek procentowy liczby osób doznających przemocy liczony łącznie w trzech badanych latach wynosi:

- przemoc wobec kobiet 85%
- przemoc wobec mężczyzn 13%
- przemoc wobec dzieci 2%

Liczba wydanych nakazów opuszczenia mieszkania i zakazów zbliżania się w myśl ustawy antyprzemocowej: w grudniu 2020 roku: 1, do sierpnia 2021 roku: 6.

Tabela nr 16. Policja, przemoc domowa.

Przemoc w rodzinie w Powiecie Głogowskim				
Zagadnienie		Rok		
		2018	2019	2020
1.	Liczba interwencji ogółem	12092	12392	14546
2.	Liczba interwencji związanych z przemocą domową	1899	2152	1832
3.	Liczba osób, w stosunku do których zastosowano procedurę „Niebieskiej Karty”	198	214	506
4.	Osoby poszkodowane w wyniku przemocy domowej	199	217	518
5.	Przemoc wobec:			
	Kobiet	175	187	432
	Mężczyzn	23	25	76
	Dzieci	1	5	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiet za lata 2018 - 2020

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

Tabela nr 17. Prokuratura Rejonowa w Głogowie, sprawy prowadzone w związku z art. 207 k.k. i art. 209 k.k.

Liczba spraw w związku z przestępstwami a art. 207 k.k. i art. 209 k.k.					
Rok	Liczba prowadzonych spraw		Liczba spraw zakończonych aktem oskarżenia		Liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego
	art. 207 k.k.	art. 209 k.k.	art. 207 k.k.	art. 209 k.k.	
2018	218	1086	68	236	47
2019	233	837	76	190	22
2020	237	716	83	166	29

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiet za lata 2018 - 2020

Analiza wyników badań wskazuje na nieznaczny wzrost w liczby spraw prowadzonych w związku ze znęcaniem się w kolejnych latach. Stosunek procentowy liczony łącznie przez okres trzech lat wynosi w 2018 roku 32%, w 2019 roku 33%, w 2020 roku 35%. Ponadto analiza wskazuje na spadek liczby spraw prowadzonych w związku z niespełnianiem obowiązku alimentacyjnego w kolejnych latach. Stosunek procentowy liczony łącznie przez okres trzech lat wynosi w 2018 roku 41%, w 2019 roku 32%, w 2020 roku 27%.

Analiza wyników badań wskazuje na nieznaczny wzrost liczby spraw zakończonych aktem oskarżenia. Stosunek procentowy ilości spraw zakończonych aktem oskarżenia wynosi w 2018 roku 30%, w 2019 roku 33%, w 2020 roku 37% i wykazuje tendencję wzrostową w kolejnych latach. Stosunek procentowy ilości spraw zakończonych aktem oskarżenia w sprawach o niespełnianie obowiązku alimentacyjnego liczony przez okres trzech lat wynosi w 2018 roku 40%, w 2019 roku 32%, w 2020 roku 28% i wykazuje tendencję malejącą w kolejnych latach. Z analizy porównawczej danych dotyczących ilości prowadzonych spraw z obu powyższych artykułów liczonych łącznie za okres trzech lat, do sporządzonych aktów oskarżenia również liczonych łącznie za okres trzech lat, wynika stosunek procentowy równy 80% do 20%. Zatem przed sądem odpowiada 20% osób stosujących przemoc, wobec których było prowadzone postępowanie przygotowawcze. Stosunek procentowy liczby wniosków o zobowiązanie osób stosujących przemoc do leczenia odwykowego w trzech badanych latach wynosi w 2018 roku 48%, w 2019 roku 22%, w 2020 roku 30%.

Analiza ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Powiatu Głogowskiego

Badania przeprowadzono anonimowo wśród mieszkańców zgłaszających się do instytucji pomocowych z terenu Powiatu Głogowskiego. Zebrano łącznie 229 ankiet. Wśród ankietowanych było 171 kobiet i 58 mężczyzn. Stosunek procentowy ilości kobiet do mężczyzn biorących udział w ankiecie wynosi 75% do 25%.

Tabela nr 18. Czy był/a Pan/Pani w sytuacji związanej z przemocą?

Czy był/a Pan/Pani w sytuacji związanej z przemocą?			
	Płeć		
	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Tak	100	37	137
Nie	71	21	92

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiet za rok 2020

Stosunek procentowy liczby osób ankietowanych, które doświadczyły w swoim życiu sytuacji związanej z przemocą do osób, które nie doświadczyły przemocy wynosi 60% do 40%.

Tabela nr 19. Czy zna Pan/Pani instytucje w Głogowie działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej?

Czy zna Pan/Pani instytucje w Głogowie działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej?			
	Płeć		
	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Tak	141	42	183
Nie	30	15	45

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiet za rok 2020

*W łącznej liczbie mężczyzn należy uwzględnić brak jednej odpowiedzi przy tym pytaniu

Stosunek procentowy liczby osób ankietowanych, posiadających wiedzę o instytucjach pomagających w sytuacji przemocy do osób, które wiedzy takiej nie posiadają wynosi 80% do 20%.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

Tabela nr 20. Czy zna Pan/Pani konsekwencje prawne za stosowanie przemocy domowej?

Czy zna Pan/Pani konsekwencje prawne za stosowanie przemocy domowej?			
	Płeć		
	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Tak	146	9	155
Nie	23	49	72

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiet za rok 2020

*W łącznej liczbie kobiet należy uwzględnić brak dwóch odpowiedzi przy tym pytaniu

Stosunek procentowy liczby osób ankietowanych, które znają konsekwencje prawne stosowania przemocy domowej do tych, którzy ich nie znają wynosi 68% do 32%.

Należy nadal prowadzić kampanie informacyjne na temat konsekwencji stosowania przemocy.

Tabela nr 21. Informowanie społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej jest..?

Informowanie społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej jest..?			
	Płeć		
	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Potrzebne	155	48	203
Zbędne	4	3	8
Nie mam zdania	10	7	17

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z ankiet rok 2020

*W łącznej liczbie kobiet należy uwzględnić brak dwóch odpowiedzi przy tym pytaniu

Wyniki badań w zakresie postaw ankietowanych, dotyczących informowania społeczeństwa o zjawisku przemocy przedstawiają się następująco. Zdaniem 89% jest to potrzebne, 8% nie ma w tym temacie wyrobionego zdania, dla 3% jest to zbędne.

Z analizy danych sondażowych wynika, że ankietowani mieszkańcy Powiatu Głogowskiego w 60% doświadczyli w swoim życiu sytuacji przemocowych. Większość z nich udzieliła odpowiedzi, że wiedzą gdzie mogą zgłosić się po pomoc w sytuacji zaistnienia przemocy. Co trzecia osoba nie zna konsekwencji prawnych jakie mogą zostać nałożone na

osobę stosującą przemoc domową. Ankietowani w 89% uznają, że informowanie społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej jest potrzebne. Natomiast gdyby znaleźli się w sytuacji zagrożenia przemocą w początkowym okresie oczekiwaliby pomocy od Policji.

Podsumowanie wyników badań z uwzględnieniem sytuacji epidemii Covid - 19 na sytuację przemocy

Przemoc stanowi część życia społecznego, z którą każdy w mniejszym bądź większym zakresie spotkał się. Przy wykorzystaniu narzędzi postępu cywilizacyjnego pojawiają się nowe jej formy. W świadomości społeczeństw dostępna jest praktycznie cały czas poprzez mass media, które to informują o kolejnych aktach agresji czy też promują w swoich programach zachowania przemocowe. Konsekwencje przemocy dotyczą poszczególnych jednostek, jak też ogółu społeczeństwa na różnych poziomach. Jak wiadomo przemoc negatywnie wpływa na zdrowie psychiczne, zaburza bądź hamuje rozwój emocjonalny, pozbawia należnych praw, odbiera radość życia. Stanowi zagrożenie w wymiarze jednostkowym i społecznym. Skutki i konsekwencje przemocy odbijają się latami w doświadczeniu poszczególnych osób, grup ludzi, społeczeństw. Reakcja na przemoc powinna zmierzać do ochrony poszkodowanych i najsłabszych członków społeczeństwa.

Nawiązując do przeprowadzonych badań porównawczych wykazano, że skala przemocy w Powiecie Głogowskim w kolejnych latach systematycznie rosła. Najczęściej dotyczyła kobiet i dzieci. Najwięcej było przypadków psychicznego i fizycznego znęcania się. Coraz więcej osób korzystało ze wsparcia specjalistycznego, najczęściej psychologicznego. Osobami stosującymi przemoc w największym stopniu byli mężczyźni. W konsekwencji wzrostu przemocy domowej i związanej z nią liczby interwencji Policji powiększała się ilość założonych „Niebieskich Kart”, zwłaszcza w 2020 roku.

Przemoc stanowi ciągle wyzwanie dla instytucji pomocowych w zakresie przeciwdziałania, efektywnego reagowania, zmniejszania negatywnych skutków, czy podejmowania odpowiednich działań, często przy ograniczonych możliwościach. Tą ostatnią okoliczność ujawnił w największym zakresie kryzys wynikający z epidemii Covid -19. Zagrożenie to wymagało dostosowania się do nowego rytmu codziennego życia. Ograniczenie możliwości przemieszczania się, wprowadzenie obowiązkowej kwarantanny mającej na celu ochronę zdrowia publicznego, spowodowały, że osoby doświadczające przemocy domowej znalazły się w trudnej sytuacji, zagrażającej ich życiu i zdrowiu. Jak

pokazują liczne statystyki nowe, wyjątkowe warunki spotęgowały przemoc. Dotychczas dostępne środki wsparcia i działalność instytucji pomocy zostały znacznie ograniczone. Zauważono związek pomiędzy wprowadzaniem środków zaradczych w postaci kwarantanny, a gwałtownym wzrostem przypadków przemocy. Zwraca się tu uwagę, że wzrost ten może być uzasadniony także czynnikami psychologicznymi takimi jak strach przed zakażeniem, poczucie braku kontroli nad biegiem wydarzeń, ewentualne pogorszenie sytuacji materialnej, jako stresowy, prowadzące do aktów agresji wobec najbliższych. Poza wzrostem wskaźników dotyczących stosowania przemocy odnotowano wyższą sprzedaż alkoholu, który wzmaga zachowania agresywne. W sytuacji tej szczególne znaczenie ma monitorowanie tych rodzin, w których wystąpiła już wcześniej przemoc, lub wobec których istnieje takie podejrzenie. W ślad za tym powstały poradniki jak zadbać o swoje bezpieczeństwo w sytuacji agresji domowej. Także inicjatywy oddolne przy wykorzystaniu sieci internetowej. W odniesieniu do sprawców przemocy domowej znaczenia nabiera szybkość rozpatrywania spraw przez sądy, wydawania nakazów opuszczenia wspólnie zajmowanych z osobami poszkodowanymi mieszkań czy domostw. Dlatego też specjalistyczna pomoc psychologiczna, prawna, socjalna udzielana w instytucjach pomocowych stanowi niezwykle użyteczne narzędzie wsparcia osobom, które ze względu na doświadczaną przemoc znalazły się w sytuacji kryzysowej.

5. Analiza SWOT

Przedstawiona analiza SWOT dokonana została przez zespół specjalistów działających w sferze przeciwdziałania przemocy domowej. Zespół określił mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń. Analiza ta pozwoliła na sformułowanie koncepcji stworzenia systemu przeciwdziałania przemocy domowej, a także kierunków działań. Kolejne tabele przedstawiają opracowaną podczas spotkania z przedstawicielami instytucji i organizacji pozarządowych Analizę SWOT.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

Tabela nr 22. Mocne strony. Szanse.

Mocne strony	Szanse
<ul style="list-style-type: none"> • działalność Zespołów Interdyscyplinarnych w każdej gminie • organizowanie szkoleń dla profesjonalistów, działających w obszarze przeciwdziałania przemocy • wykorzystanie narzędzia jakim jest „Niebieska Karta” • organizowanie programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla sprawców przemocy domowej • dostępność zajęć edukacyjnych „Szkoła dla rodziców” • Ośrodek Interwencji Kryzysowej jako czasowe schronienie w sytuacji przemocy • działalność Centrum Pomocy Dzieciom • działalność asystentów rodziny, koordynatorów pieczy zastępczej • bezpłatne poradnictwo specjalistyczne: psychologiczne, socjalne, prawne, również w gminach • funkcjonowanie grup wsparcia • wsparcie organizacji pozarządowych • informator Powiatu Głogowskiego z wykazem jednostek udzielających wsparcia w sytuacji przemocy • możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych • specjalistyczna kadra • istniejąca infrastruktura w zakresie pomagania osobom doznającym przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> • pojawienie się odpowiednich regulacji prawnych, służących ochronie osób poszkodowanych w wyniku przemocy • poszerzenie oferty pracy z osobami stosującymi przemoc • stale kształcąca się kadra • zwiększająca się świadomość osób pokrzywdzonych, głównie kobiet o możliwościach uzyskania pomocy w sytuacji doświadczania przemocy • zwiększenie działań informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy domowej (kampanie, debaty) • możliwości wykorzystania istniejącego w środowisku lokalnym potencjału ludzkiego do pracy z osobami doznającymi przemocy • diagnoza zjawiska przemocy w środowisku lokalnym • programy profilaktyczne realizowane w środowisku lokalnym

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

Tabela nr 23. Słabe strony. Zagrożenia.

S ł a b e s t r o n y	Z a g r o ż e n i a
<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca edukacja społeczeństwa w temacie zjawiska przemocy • międzypokoleniowa transmisja przemocy • nieliczne działania ukierunkowane na przeciwdziałanie przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych • niska motywacja osób stosujących przemoc do zmiany dysfunkcyjnych sposobów funkcjonowania • niechęć sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych i psychologiczno - terapeutycznych • niewystarczający dostęp do bezpłatnej specjalistycznej pomocy • zbyt mała liczba nakazów izolacji, eksmisji sprawców przemocy domowej od osób poszkodowanych oraz kierowanych do programów terapeutycznych • małe doświadczenie w stosowaniu standardów i procedur interwencji dla niektórych instytucji systemu (placówek służby zdrowia, oświaty) wobec przemocy domowej • niezauważanie przemocy wobec dziecka i jego sytuacji w rodzinie • brak jednolitej metodologii zbierania danych na temat zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • brak konsekwentnych działań w stosunku do sprawców przemocy domowej, poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc • zbyt niskie kary w stosunku do rangi popełnionych czynów, najczęściej kara w zawieszeniu • wycofywanie doniesień o przemocę przez osoby pokrzywdzone • mity i stereotypy na temat przemocy oraz osób poszkodowanych i stosujących przemoc • brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocę • wzrastająca liczba osób uzależnionych w połączeniu z zaburzeniami psychicznymi • nowe zagrożenia wynikające z obecności mediów społecznościowych, uzależnienia behawioralne, dopalacze, leki • ograniczony wymiar profilaktyki • wysoki poziom tolerancji społecznej w stosunku do zachowań patologicznych, w tym również przemocowych, • konsumpcyjny tryb życia i destruktywne sposoby spędzania wolnego czasu, sprzyjające zachowaniom przemocowym.

ROZDZIAŁ I

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy w Powiecie Głogowskim na lata 2022 - 2026

1. Uzasadnienie

Z punktu widzenia prawa przemoc domowa to przestępstwo, którego odmiany określone są w różnych kodeksach i odpowiednio karane. Najczęściej stosowany artykuł 207 kodeksu karnego, dotyczy znęcania się fizycznego lub moralnego nad członkiem rodziny i przewiduje karę pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 10 lat. Na przemoc domową można spojrzeć z perspektywy prawnej, moralnej, psychologicznej i społecznej. Perspektywa moralna pokazuje, że stosowanie przemocy to krzywdzenie słabszego i jest złem moralnym. Osoba stosująca przemoc powinna podlegać sankcjom własnego sumienia i potępieniu ze strony innych ludzi. Moralna ocena przemocy powinna powstrzymywać osoby stosujące przemoc i motywować świadków do pomagania. Psychologiczne spojrzenie na przemoc domową zwraca naszą uwagę na cierpienie i bezradność osoby poszkodowanej, odsłania mechanizmy wewnętrzne i sytuacyjne sterujące przemocą oraz złożone procesy interakcji między sprawcą i osobą doznającą przemocy. Psychologiczne zrozumienie przemocy odgrywa podstawową rolę przy pomaganiu osobom poszkodowanym w wyzwalaniu się od przemocy i w naprawianiu szkód jakie poczyniła w ich życiu. Z perspektywy społecznej widać czynniki zawarte w obyczajach i postawach, które mogą sprzyjać przemocy lub ją usprawiedliwiać. Narastanie zjawiska przemocy domowej wskazuje na konieczność tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy domowej. W Powiecie Głogowskim działa szereg instytucji, organizacji oraz grup społecznych, które zajmują się problematyką przemocy domowej. Jednakże każde z tych działań prowadzone jest w zawężonym zakresie.

W związku z powyższym zachodzi potrzeba koordynacji tych działań przy wykorzystaniu działających instytucji i organizacji, które taką pomoc już świadczą. Funkcjonowanie systemu polegało będzie na planowej współpracy, gdzie działalność każdej z nich będzie elementem szerszego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Program zakłada skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez wzmocnienie działań powiatowego systemu przeciwdziałania przemocy domowej w oparciu o istniejące zasoby, w szczególności poprzez rozbudowanie struktur już istniejących w zakresie poradnictwa rodzinnego i ośrodka interwencji kryzysowej.

Dla prawidłowej realizacji programu niezbędne jest tworzenie koalicji przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie, polegającym na współpracy takich służb jak: pomoc społeczna, pomoc psychologiczna, pomoc prawna, służba zdrowia, policja, organizacje pozarządowe, grupy wsparcia oraz gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych.

Przeciwdziałanie pogłębianiu się kryzysów i narastania problemów w rodzinach wymaga utworzenia profesjonalnego, sprawnie funkcjonującego systemu poradnictwa specjalistycznego, wsparcia rodzin oraz terapii rodzinnej.

I.2. Cele Programu: cel strategiczny i cele szczegółowe

Cel strategiczny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Powiecie Głogowskim.

Cele szczegółowe:

- 1) Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- 2) Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą domową.
- 3) Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
- 4) Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości dostępności świadczonych usług.

I.3. Założenia Programu

Założenia Programu, zgodnie z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej realizowane będą w następujących obszarach:

- 1) profilaktyki: propagowanie wolnych od przemocy postaw i zachowań, rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów wolnych od przemocy, niwelowanie ryzyka wystąpienia sytuacji przynoszących szkody,

- 2) w zakresie ochrony i pomocy osobom dotkniętym przemocą domową: rozpatrywanie przemocy z perspektywy prawnej, psychologicznej, moralnej i społecznej, kompleksowość i interdyscyplinarność w podejściu do zjawiska przemocy,
- 3) w zakresie oddziaływania na osoby stosujące przemoc: rozszerzenie oferty oddziaływań wobec osób stosujących przemoc, wypracowywanie zasad współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami zajmującymi się ochroną rodzin,
- 4) w zakresie podnoszenia kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy, podejmowanie działań wzmacniających współpracę pomiędzy służbami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy.

I.4. Zadania Programu

- 1) Zbieranie informacji, przeprowadzenie badań sondażowych pozwalających określić postawy mieszkańców powiatu wobec przemocy domowej.
- 2) Systematyczna edukacja środowiska lokalnego odnośnie zjawiska przemocy domowej, a także radzenia sobie z trudnymi sytuacjami itp.
- 3) Przeprowadzanie kampanii społecznych obalających mity i stereotypy na temat przemocy domowej oraz propagujących skuteczne sposoby powstrzymywania przemocy.
- 4) Organizowanie kampanii, konferencji promujących wartości rodzinne.
- 5) Promocja postaw społecznych i działań wolnych od przemocy, m.in. w zakresie wychowania dzieci.
- 6) Motywowanie lokalnych mass mediów do podejmowania tematyki promującej wartości rodzinne.
- 7) Usprawnianie procedur zwiększających skuteczność rekrutacji oraz działań interwencyjnych, edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc.
- 8) Propagowanie w środowisku lokalnym prowadzonych przez PCPR działań na rzecz osób stosujących przemoc domową.

- 9) Kontynuacja oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w ramach zajęć grupowych.
- 10) Propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych, prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej.
- 11) Podnoszenie kompetencji zawodowych służb zajmujących się problematyką przemocy domowej.
- 12) Wypracowywanie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.
- 13) Coroczne aktualizowanie Powiatowego Informatora zawierającego bazę danych teleadresowych dotyczącą podmiotów działających na rzecz osób poszkodowanych w wyniku przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową.
- 14) Edukacja osób działających na rzecz rodzin dotkniętych przemocą poprzez organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń i konferencji dla pracowników pomocy społecznej, policji, oświaty, służby zdrowia, sądu, członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

I.5. Beneficjenci Programu

1. Osoby poszkodowane w wyniku przemocy domowej.
2. Osoby stosujące przemoc domową.
3. Członkowie rodzin uwikłanych w przemoc.
4. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami poszkodowanymi w wyniku przemocy domowej i osoby stosujące przemoc domową, pedagodzy, psychologzy, nauczyciele, pracownicy ośrodków pomocy społecznej, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, policji, pracownicy służby zdrowia.
5. Świadkowie przemocy.
6. Przedstawiciele władz lokalnych.
7. Społeczeństwo Miasta Głogowa i Powiatu Głogowskiego.

I.6. Realizatorzy Programu:

1. Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej działające na terenie Powiatu Głogowskiego:

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Głogowie
 - Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Głogowie
 - Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Jerzmanowej
 - Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Kotli
 - Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Nielubi
 - Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Pęcławiu
2. Ośrodki Pomocy Społecznej działające na terenie Powiatu Głogowskiego:
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jerzmanowej
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kotli
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nielubi
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęcławiu
3. Komenda Powiatowa Policji w Głogowie.
4. Prokuratura Rejonowa w Głogowie.
5. Sąd Rejonowy w Głogowie.
6. Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonujący Orzeczenia w Sprawach Karnych oraz w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich w Głogowie.
7. Miejskie Centrum Wspierania Rodziny, w tym terapeuci i asystenci rodziny.
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, w tym Poradnictwo Rodzinne.
9. Powiatowe Centrum Poradnictwa Psychologiczno - Pedagogicznego i Doskonalenia Nauczycieli.
10. Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży „Szansa”.
11. Stowarzyszenie na rzecz Integracji i Usamodzielnienia „Dom w Głogowie”
12. Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Miejskiej w Głogowie oraz Gmin Powiatu Głogowskiego.
13. Zakład Karny w Głogowie.

14. Placówki oświatowe.
15. Placówki służby zdrowia.
16. Organizacje kościelne i wyznaniowe.

I.7. Przewidywane efekty Programu

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym przemocą poprzez:

- 1) Wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- 2) Podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w tym zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej i zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
- 3) Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą, w tym udzielanie profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym przemocą domową i osobom stosującym przemoc domową, zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy oraz zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy.
- 4) Zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą.
- 5) Podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
- 6) Zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.
- 7) Wzrost liczby osób profesjonalnie zajmujących się świadczeniem usług na rzecz osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc domową

ROZDZIAŁ II. 1. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ NA LATA 2022 - 2026

CEL STRATEGICZNY: ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ ZMNIĘJSZENIE SKALI TEGO ZJAWISKA W POWIECIE GŁOGOWSKIM

CEL SZCZEGÓŁOWY 1

ZINTENSYFIKOWANIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Działanie 1. Diagnoza zjawiska przemocy domowej oraz postaw społecznych wobec tego zjawiska na terenie Powiatu Głogowskiego:

- zbieranie danych od instytucji i organizacji pozarządowych
- diagnoza postaw społecznych
- edukacja środowiska lokalnego odnośnie zjawiska przemocy domowej

Działanie 2. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych promujących wartości rodzinne oraz postawy wolne od przemocy:

- kampanie na temat przemocy domowej propagujące skuteczne sposoby powstrzymywania przemocy
- kampanie dotyczące przemocy wobec grup zagrożonych: dzieci, kobiet, osób starszych, osób niepełnosprawnych
- konferencje
- debaty społeczne
- ulotki i plakaty
- audycje

Działanie 3. Współpraca pomiędzy organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi:

- edukacja w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe oraz wprowadzenie elementów edukacji do programów nauk przedmałżeńskich

realizatorzy celów i kierunków działań: Zespoły interdyscyplinarne, placówki pomocowe, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, lokalne media,, kościoły lub związki wyznaniowe

źródła finansowania realizacji celów: budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

wskaźniki realizacji działania

- liczba ankiet
- liczba badań opinii środowiska lokalnego, wyniki badań ankietowych
- liczba kampanii
- liczba debat
- liczba konferencji
- liczba ulotek i plakatów
- liczba audycji
- liczba działań edukacyjnych
- liczba uczestników

CEL SZCZEGÓŁOWY 2

**ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI I SKUTECZNOŚCI OCHRONY ORAZ WSPARCIA OSÓB
DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ DOMOWĄ**

Działanie 1. Objęcie pomocą rodzin dotkniętych przemocą:

- podejmowanie procedury „Niebieskiej Karty”
- zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom doznającym przemocy
- podejmowanie interwencji kryzysowych

Działanie 2. Prowadzenie bazy teleadresowej instytucji oraz organizacji pozarządowych, które świadczą usługi dla osób dotkniętych przemocą domową oraz upowszechnianie informacji nt. możliwości i form uzyskania pomocy:

- opracowanie powiatowego informatora zawierającego bazę danych dotyczącą miejsc, osób, możliwości pomocy osobom doznającym przemocy
- aktualizacja danych na stronach internetowych, materiałach informacyjnych itp.
- udostępnianie bazy teleadresowej
- stworzenie informacji o szerokiej ofercie pomocowej
- ułatwienie dostępu do oferty pomocowej

Działanie 3. Działania wspierające i pomocowe dla osób dotkniętych przemocą domową:

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego
- prowadzenie grup wsparcia
- realizacja programów terapeutycznych

Działanie 4. Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową:

- wypracowanie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy
- podejmowanie wspólnych działań pomiędzy jednostkami i organizacjami pozarządowymi
- zlecanie zadań organizacjom pozarządowym

Działanie 5. Edukacja osób dotkniętych przemocą domową:

- prowadzenie zajęć w zakresie podstaw prawnych
- prowadzenie zajęć w zakresie zagadnień psychologicznych

realizatorzy celów i kierunków działań: Policja, instytucje pomocowe, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, Zespoły interdyscyplinarne, Sąd, kuratorzy, lokalne władze

źródła finansowania realizacji celów: budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich

wskaźniki realizacji działania

- liczba założonych „Niebieskich Kart”
- liczba postępowań interwencyjnych
- ilość stron internetowych
- liczba materiałów informacyjnych
- liczba przekazanych materiałów informacyjnych do podmiotów
- liczba punktów specjalistycznego poradnictwa
- liczba grup wsparcia
- liczba udzielonych porad
- liczba punktów poradnictwa prawnego

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

- liczba programów terapeutycznych
- liczba spotkań
- realizacja zintegrowanego modelu współpracy
- ilość zleconych zadań organizacjom pozarządowym
- liczba działań edukacyjnych
- liczba uczestników

CEL SZCZEGÓŁOWY 3

ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI ODDZIAŁYWAŃ WOBEC OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Działanie 1. Prowadzenie bazy teleadresowej podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz upowszechnianie informacji o ofercie tych podmiotów:

- aktualizacja danych na stronach internetowych, materiałach informacyjnych itp.

Działanie 2. Prowadzenie działań interwencyjnych przez właściwe służby wobec osób stosujących przemoc:

- usprawnianie procedur zwiększających skuteczność interwencji wobec osób stosujących przemoc
- stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”
- uruchamianie procedur prawnych

Działanie 3. Prowadzenie działań edukacyjnych dla osób stosujących przemoc:

- usprawnianie procedur zwiększających skuteczność rekrutacji do programu korekcyjno - edukacyjnego
- realizacja programów korekcyjno - edukacyjnych
- szkoły dla rodziców

Działanie 4. Prowadzenie działań psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc:

- opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc

realizatorzy celów i kierunków działań: Policja, PCPR, Zespoły interdyscyplinarne, instytucje pomocowe, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, placówki służby zdrowia, Zespoły interdyscyplinarne, Prokuratura, Sąd

*Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026*

źródła finansowania realizacji celów: budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich

wskaźniki realizacji działania

- ilość stron internetowych
- liczba materiałów informacyjnych
- liczba przekazanych materiałów informacyjnych do podmiotów
- liczba podjętych interwencji
- liczba założonych „Niebieskich Kart”
- liczba wszczętych postępowań
- liczba spraw sądowych
- liczba osób skierowanych do programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc
- ilość szkół dla rodziców
- liczba zrealizowanych programów psychologiczno - terapeutycznych, korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc
- liczba uczestników programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc

CEL SZCZEGÓŁOWY 4

**ZWIĘKSZENIE POZIOMU KOMPETENCJI PRZEDSTAWICIELI INSTYTUCJI
I PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH ZADANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ W CELU PODNIESIENIA JAKOŚCI DOSTĘPNOŚCI
ŚWIADCZONYCH USŁUG**

Działanie 1. Działania edukacyjne skierowane do przedstawicieli służb i podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:

- organizacja interdyscyplinarnych szkoleń i konferencji dla pracowników pomocy społecznej, policji, oświaty, służby zdrowia, kuratorów, członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych
- propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych, prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

Działanie 2. Wsparcie dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą domową i osobami stosującymi przemoc:

- prowadzenie superwizji
- prowadzenie grup wsparcia

realizatorzy celów i kierunków działań: Zespoły interdyscyplinarne, instytucje pomocowe, placówki oświatowe, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, Policja, Sąd

źródła finansowania realizacji celów: budżet powiatu, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich

wskaźniki realizacji działania

- liczba i rodzaj szkoleń
- liczba uczestników z różnych grup zawodowych
- liczba szkoleń Zespołów Interdyscyplinarnych
- liczba seminariów
- liczba konferencji
- liczba poradni oferujących pomoc
- liczba i rodzaj szkoleń
- liczba przeprowadzonych superwizji
- liczba uczestników

II.2. Źródła finansowania Programu.

Powiatowy Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Głogowskim na lata 2022 - 2026 realizują instytucje i organizacje pozarządowe funkcjonujące na terenie Powiatu Głogowskiego - wskazane w Harmonogramie. Program finansowany będzie z środków własnych instytucji i organizacji pozarządowych realizujących Program, które ustawowo lub statutowo zajmują się przeciwdziałaniem przemocy. Środki finansowe na realizację niniejszego Programu mogą być również pozyskiwane z innych źródeł, jak np. z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, programów celowych oraz funduszy unijnych.

II.3. Sposób realizacji i monitorowania Programu

Realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Głogowskim na lata 2022 - 2026 będzie systematycznie poddawana monitorowaniu. Monitoring Programu umożliwi wgląd w realizację planowanych zadań i ich skuteczność oraz podejmowanie działań korygujących. Przewiduje się ocenę realizacji poszczególnych etapów Programu wynikających z Harmonogramu, po przedłożeniu sprawozdania przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie, sporządzonego na podstawie informacji uzyskanych od instytucji i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Monitorowanie będzie się odbywało co roku według przyjętych w Harmonogramie wskaźników monitorowania.

II.4. Zakończenie

Ważnym aspektem powodzenia realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026 jest inicjowanie i wspieranie działań na rzecz budowania partnerstwa i współpracy w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Konieczne jest dostrzeganie i promowanie „dobrych praktyk” w zakresie zasad współpracy między lokalnymi podmiotami, a także wdrażanie propozycji w zakresie skutecznego oddziaływania na osoby stosujące przemoc.

Ważna jest również społeczna świadomość oraz właściwe podejście i postawa mieszkańców Powiatu Głogowskiego wobec problemu przemocy.

II.5. Konsultacje społeczne

Powiatowy Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Głogowskim na lata 2022 - 2026 poddany został szerokim konsultacjom społecznym, które pozwoliły na zbudowanie wzajemnego zaufania i zrozumienia przy realizacji działań wynikających z Programu. Projekt Programu został zamieszczony na stronie internetowej www.pcpr.glogow.pl. Przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych mieli możliwość wyrazić swoją opinię lub propozycję zmian. Ponadto Projekt Programu był dostępny do zapoznania się w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie.

II.6. Wykaz źródeł

1. Konstytucja Rzeczypospolitej z dnia 2 kwietnia 1997 roku
2. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dn. 29 lipca 2005 roku
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej
4. Krajowy Program Przemocy w Rodzinie na rok 2021
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku. Kodeks postępowania karnego.
6. Ustawa z dnia 25 lutego 1964. Kodeks rodzinny i opiekuńczy.
7. Ustawa z dnia. 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
8. Ustawa z dnia. 6 kwietnia 1990 roku o Policji
9. Ustawa z dnia. 7 kwietnia 1991 roku o systemie oświaty
10. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
11. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
12. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy.
13. Wytyczne Prokuratora Generalnego dotyczące zasad postępowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
14. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej.
15. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy domowej, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno - edukacyjne.

16. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej.
17. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
18. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2021 - 2030.
19. Ustawa „antyprzemocowa”. W dniu 30 listopada 2020 r. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 956), potocznie zwana „ustawą antyprzemocową”.
20. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2023.

Ponadto dane statystyczne uzyskane z:

1. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogowie.
2. Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Głogowskiego.
3. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie.
4. Zespołów Interdyscyplinarnych w Powiecie Głogowskim.
5. Miejskiego Centrum Wspierania Rodziny.
6. Przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadpodstawowych.
7. Komendy Powiatowej Policji w Głogowie.
8. Prokuratury Rejonowej w Głogowie.

II.7. Spis wykresów i tabel.

Tabela nr 1. Liczba osób doznających przemocy, które zgłosiły się do instytucji pomocowych

Tabela nr 2. Liczba osób doznających przemocy, które zgłosiły się do instytucji pomocowych

Tabela nr 3. Formy przemocy

Tabela nr 4. Liczba osób poszkodowanych w wyniku przemocy domowej korzystających ze wsparcia

Tabela nr 5. Liczba osób stosujących przemoc domową

Tabela nr 6. Liczba osób stosujących przemoc domową

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022 - 2026

Tabela nr 7. Liczba osób stosujących przemoc, wobec których istniało podejrzenie, że były pod wpływem alkoholu, środków psychoaktywnych

Tabela nr 8. Liczba osób stosujących przemoc, wobec których istniało podejrzenie, że były pod wpływem alkoholu, środków psychoaktywnych

Tabela nr 9. Liczba założonych „Niebieskich Kart”

Tabela nr 10. Zespoły Interdyscyplinarne: przemoc domowa

Tabela nr 11. „Niebieskie Karty”

Tabela nr 12. Przemoc domowa

Tabela nr 13. Schronienie w ramach interwencji kryzysowej

Tabela nr 14. Program Korekcyjno - Edukacyjny

Tabela nr 15. Program Psychologiczno-Terapeutyczny

Tabela nr 16. Policja, przemoc domowa

Tabela nr 17. Prokuratura Rejonowa w Głogowie, sprawy prowadzone w związku z art. 207 k.k. i art. 209 k.k.

Tabela nr 18. Czy był/a Pan/Pani w sytuacji związanej z przemocą?

Tabela nr 19. Czy zna Pan/Pani instytucje w Głogowie działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej?

Tabela nr 20. Czy zna Pan/Pani konsekwencje prawne za stosowanie przemocy domowej?

Tabela nr 21. Informowanie społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej

Program przedstawiono do konsultacji społecznych
instytucjom i organizacjom działającym w zakresie przeciwdziałania przemocy
domowej w Powiecie Głogowskim

Opracowanie: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie

mgr Krystyna Piasecka - Olejniczak

Dyrektor PCPR - specjalista organizacji pomocy społecznej
certyfikat w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc

i osobami doznającymi przemocy

mgr Maria Magdalena Pluta

pedagog, konsultant, certyfikowany specjalista
w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

mgr Izabela Jankiewicz

psycholog